

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

ЗАМАНАУИ КОММУНИКАЦИЯНЫҢ СТРАТЕГИЯЛАРЫ МЕН ТАКТИКАСЫ: ЕУРОПАЛЫҚ ЖӘНЕ АЗИЯЛЫҚ ТӘЖІРИБЕ

Астана, 2025

ӘОЖ 80/81
КБЖ 81.2
3-21

Бас ғылыми редакторы – ф.ғ.д., проф. А.Е.Бижкенова

Редакция алқасы –
Ф.ғ.д., проф. Б.А.Ахатова
Ф.ғ.д., проф. Т.А.Буркова
Ф.ғ.к., проф. Г.К.Исмагулова
Ф.ғ.к., доц. В.Б.Шаронова
Ф.ғ.к., доц. В.В. Кугунуров

Техникалық редакторы – В.Б.Шақбаева

ЗАМАНАУИ КОММУНИКАЦИЯНЫҢ СТРАТЕГИЯЛАРЫ МЕН ТАКТИКАСЫ: ЕУРОПАЛЫҚ ЖӘНЕ АЗИЯЛЫҚ ТӘЖІРИБЕ. Халықаралық ғылыми-практикалық конференция жинағы. – Астана: Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, 2025. – 255 б.

ISBN 978-601-385-041-2

Жинаққа «ЗАМАНАУИ КОММУНИКАЦИЯНЫҢ СТРАТЕГИЯЛАРЫ МЕН ТАКТИКАСЫ: ЕУРОПАЛЫҚ ЖӘНЕ АЗИЯЛЫҚ ТӘЖІРИБЕ» атты 2025 ж. 30 қаңтарында Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінде Ресейдің М.К. Аммосов атындағы Сол-Түстік Федералды университетімен, Челябі Президент академиясымен, Башқұрт мемлекеттік педагогикалық университетімен бірігіп өткізген халықаралық ғылыми-практикалық конференцияның баяндамалары кіргізілді.

Мәтіндер авторлық жазбаларына сәйкес өзгертусіз беріліп отыр.

ISBN 978-601-385-041-2

ӘОЖ 80/81
КБЖ 81.2

© Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, 2025

МАЗМҰНЫ

КОММУНИКАЦИЯ, МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ ТЕХНОЛОГИЯ

Аитова В.М., Аитов В.Ф.

ПРАКТИЧЕСКОЕ ПРИМЕНЕНИЕ КОММУНИКАТИВНОЙ ТЕХНОЛОГИИ В ПРОЦЕССЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ УЧИТЕЛЯ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА 6

Akizhanova M.

ENGLISH-LANGUAGE TERMINOLOGICAL UNITS AND PHRASES IN PEDAGOGICAL DISCOURSE IN KAZAKHSTAN: STRUCTURAL AND FUNCTIONAL ASPECTS 12

Ахатова Б.А.

РОЛЬ КОММУНИКАТИВНЫХ СТРАТЕГИЙ В ФОРМИРОВАНИИ ИМИДЖЕВОГО ПРОСТРАНСТВА УНИВЕРСИТЕТА 17

Билялова Ш.М.

БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНДЕ ТІЛ МЕН STEM ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫНЫҢ ИНТЕГРАЦИЯЛАНУЫ 23

Боранбаева М.С.

СТУДЕНТТЕРДІҢ МЕДИА САУАТТЫЛЫҒЫН ДАМУҒА ЗАМАНАУИ БІЛІМ БЕРУ ТӘСІЛДЕРІ АРҚЫЛЫ ҚОЛДАУ 31

Жупарбек Д.

ИНТЕГРАЦИЯ ВЕБ КВЕСТОВ В ПРОЦЕСС ОБУЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫМ ЯЗЫКАМ КАК СРЕДСТВО ПОВЫШЕНИЯ КОММУНИКАТИВНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ УЧАЩИХСЯ 36

Zulpukar B.B., Karanova A.K.

BENEFITS FOR CHILDREN FROM BILINGUAL EDUCATION 42

Иконникова А.Н.

ОБУЧЕНИЕ ИНОСТРАННЫМ ЯЗЫКАМ В КОНТЕКСТЕ КРОСС КУЛЬТУРНОЙ КОММУНИКАЦИИ В ПОЛИТИЧЕСКОМ ДИСКУРСЕ (НА ПРИМЕРЕ ОБУЧЕНИЯ СТУДЕНТОВ - РЕГИОНОВЕДОВ) 48

Идрисова Д.Ы., Ныгметова Б.Д.

БОЛАШАҚ АҒЫЛШЫН ТІЛІ МҰҒАЛІМІНІҢ ЛИНГВОМӘДЕНИ ҚҰЗІРЕТТІЛІГІН ҚАЛЫПТАСТЫРУ 55

Кононова А.Ф., Ахмадиева Ж.К.

ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ОЦЕНИВАНИЯ В КАЗАХСТАНЕ 61

Мендеева А.Р.

РОЛЬ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА В РАЗВИТИИ УСТНОЙ КОММУНИКАЦИИ НА АНГЛИЙСКОМ ЯЗЫКЕ 66

Мусагулова Р.Э.

РАСХОЖДЕНИЕ КУЛЬТУР КАК ОДНА ИЗ ПРИЧИН ОШИБОК ПРИ ОБЩЕНИИ НА МЕЖКУЛЬТУРНОМ УРОВНЕ 74

Нургазина А.Т.

МЕТАФОРИЧЕСКОЕ ФРЕЙМИРОВАНИЕ ПРИРОДНЫХ КАТАСТРОФ НА ПРИМЕРЕ ОБРАЗА ЗЕМЛЕТРЯСЕНИЯ В МЕДИА ДИСКУРСЕ 80

Омельченко Е.М., Байдрахманов Д.Х.

УТОПИЯ И АНТИУТОПИЯ В ЛИТЕРАТУРНОМ ПРОЦЕССЕ XX ВЕКА: КОГНИТИВНЫЙ ПОТЕНЦИАЛ 87

Рустем Р.Д., Кулахметова М.С.

РОЛЬ ТЕХНОЛОГИЙ В ОБУЧЕНИИ ИНОСТРАННОМУ ЯЗЫКУ 93

Tamash A.E., Bizhkenova A.E., Shakabayeva V.B.

THE FUNCTIONING OF LEXICAL-GRAMMATICAL PRIMING 98

Тәжібаева Г.Е.

МЕТАФОРАЛЫҚ НОМИНАЦИЯНЫ КОГНИТИВТІ-ПРАГМАТИКАТИКАЛЫҚ ТАЛДАУ: АҒЫЛШЫН ТІЛІНДЕГІ ЖАРНАМАЛЫҚ МЫСАЛДЫ ЗЕРТТЕУ 103

Toleubay I.N.

DEVELOPMENT OF TERMINOLOGICAL CULTURE AMONG FUTURE FOREIGN LANGUAGE TEACHERS	106
Туяков Д.Т ПОЛИТИЧЕСКАЯ КОММУНИКАЦИЯ В КОНТЕКСТЕ ПОЛИТКОРРЕКТНОСТИ, ТАБУ И ЭВФЕМИЗМОВ В СМИ	113
Тұрсынбай А.Д. АҒЫЛШЫН ТІЛІНДЕГІ ЖАРНАМАЛЫҚ МӘТІНДЕРДЕГІ ЛЕКСИКАЛЫҚ ЖАҒАЛЫҚТАРДЫҢ СӨЗЖАСАМДЫҚ АСПЕКТІСІ	115
Shehereva E.A. THE ROLE OF ENGLISH IN VARIOUS AREAS: TRADE, ECONOMY, SPORTS, BUSINESS AND EDUCATION	120

ШЕТ ТІЛДЕРІН ОҚЫТУДЫҢ ИННОВАЦИЯЛАРЫ ЖӘНЕ КӨП ДЕҢГЕЙЛІ МОДЕЛЬДЕРІ

Абдурауфова Д.А. ТЫҢДАЛЫМ ДАҒДЫЛАРЫН ЖЕТІЛДІРУ: АҒЫЛШЫН ТІЛІНДЕГІ СӨЙЛЕУДІҢ НЕГІЗГІ ҚҰРАМЫ	124
Daurenkyzy A., Duisekova K.K. ONLINE FORMATION OF FOREIGN LANGUAGE PROFESSIONAL COMMUNICATIVE COMPETENCIES IN AGROTECHNICAL EDUCATION	131
Yergalikyzy U. ENHANCING PRESENTATION SKILLS OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN ENGLISH LESSONS	139
Yermaganbet L.S. VOCABULARY IS OF PARAMOUNT IMPORTANCE: METHODOLOGIES FOR INSTRUCTION AND ACQUISITION	145
Зейнуллаева Ш.З. FORMATION OF SPEAKING SKILLS IN ENGLISH LESSONS	151
Kalabay A.Kh. EMPLOYING THE "CASE-STUDY" APPROACH IN ENGLISH LESSONS	153
Карахатова Е.Х. "ТЕАТР И ЯЗЫК: ИНКЛЮЗИВНЫЕ ПОДХОДЫ К ОБУЧЕНИЮ АНГЛИЙСКОМУ ЯЗЫКУ ДЛЯ ДЕТЕЙ С ОСОБЫМИ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫМИ ПОТРЕБНОСТЯМИ"	157
Карпаева Г.Б., Ныгметова Б.Д., Мамадалиев А.М. ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ПОДХОДА LESSON STUDY В ОБУЧЕНИИ АНГЛИЙСКОМУ ЯЗЫКУ В ШКОЛЕ	164
Касенова А.М., Маханова Ә.С ШЕТ ТІЛІН ОҚЫТУДАҒЫ ОҚУЛЫҚТАРДЫҢ КӘСІБИ ЖӘНЕ МӘДЕНИ ҰҚПАЛЫ: ИННОВАЦИЯЛЫҚ ТӘСІЛДЕР	169
Кәрімбекқызы А. ОРТА МЕКТЕПТЕ ИНФОРМАТИКА ПӘНІН АҒЫЛШЫН ТІЛІНДЕ ОҚЫТУДАҒЫ CІЛІЛ ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫ	173
Кеңесбек С.С., Ахметова Г.С ШЕТЕЛ ТІЛІ САБАҚТАРЫНДА ГРАФИКАЛЫҚ ОРГАНАЙЗЕРЛЕРДІ ҚОЛДАНУДЫҢ МҮМКІНДІКТЕРІ	179
Қуанышбай Ә.М., Ахметова Г.С. ШЕТЕЛ ТІЛІНДЕ ТЫҢДАЛЫМ МЕН АЙТЫЛЫМ ДАҒДЫЛАРЫН ДАМУДА ПОДКАСТТАР МЕН АУДИОКОНТЕНТТІ ҚОЛДАНУ	185
Левицкая Е.Ю. ТРЕНДЫ В ОБУЧЕНИИ ЯЗЫКАМ ДЛЯ ДЕТЕЙ: ОТ ИГРОВЫХ МЕТОДОВ ДО ИНТЕНСИВНЫХ КУРСОВ	191

Левицкая М.Е. КАК ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ШКОЛЕ СПОСОБСТВУЕТ СИСТЕМАТИЗАЦИИ И ОБОБЩЕНИЮ ЗНАНИЙ УЧАЩИХСЯ ПО ЯЗЫКОВЫМ ПРЕДМЕТАМ	195
Nurmagambetova G.K. "ACTION RESEARCH: A TOOL FOR ENHANCING ENGLISH LANGUAGE TEACHING"	199
Сабығатова Б.Е. ШЕТЕЛ ТІЛІН ОҚЫТУДА СТУДЕНТТЕРДІҢ ФУНКЦИОНАЛДЫҚ ОҚУ ДАҒДЫЛАРЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУ	202
Sadirkbekova Zh., Shnaider V.A. PERSPECTIVES ON THE USE OF ELLIPTICAL SENTENCES AND CONCISENESS IN ENGLISH WRITING	209
Садуақасова Н.Б. ЖОҒАРЫ СЫНЫПТАРДА АҒЫЛШЫН ТІЛІНДЕ ЖАЗУ ДАҒДЫЛАРЫН ДАМУҒА ҮШІН ИНТЕРНЕТ ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ ПАЙДАЛАНУ	217
Сузур А.Е. THE IMPACT OF CRITICAL THINKING STRATEGIES ON FOREIGN LANGUAGE LEARNING: BRIDGING COGNITIVE SKILLS AND LANGUAGE COMPETENCE	223
Талапкерова А.Т. CLIL ТЕХНОЛОГИИ КАК ЭФФЕКТИВНЫЙ СПОСОБ РЕАЛИЗАЦИИ ПОЛИЯЗЫЧНОГО ОБРАЗОВАНИЯ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН	228
Torekhan A.Y. USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE TO DEVELOP STUDENTS' FUNCTIONAL LITERACY IN ENGLISH CLASSES	235
Уалихан А.С., Ахметова Г.С. ПРОДУКТИВТІ ДАҒДЫЛАРДЫ ДАМУҒА ОҚЫТУДЫҢ БЕЛСЕНДІ ӘДІСТЕРІН ҚОЛДАНУ	239
Ukuzhanova B.E., Nygmetova B.D. REVIEW OF METHODS AND APPROACHES FOR WORKING WITH NON-CONTINUOUS TEXTS IN ENGLISH LANGUAGE LESSONS IN UNGRADED SCHOOLS	244
Ядрихинская Е.Е. ПРИМЕНЕНИЕ НЕЙРОСЕТИ TWEE ПРИ ОБУЧЕНИИ АНГЛИЙСКОМУ ЯЗЫКУ	250

учит работать в команде, слушать мнения других и соблюдать требования.

Список использованных источников

1. Плиева А.О., Коркмазов А.В., Халиев М.С.-У. К вопросу о применении информационно-коммуникационных технологий в образовательной среде вуза // Мир науки, культуры, образования. – 2021. – № 1 (86). – С. 87–89.
2. Гейхман Л.К. Интерактивное обучение общению как модель межкультурной коммуникации // Вестн. МГУ. – 2003. – Сер. 19. – № 3. – С. 26.
3. Максимова О.А. «Цифровое» поколение: стиль жизни и конструирование идентичности в виртуальном пространстве // Вестник Челябинского государственного университета. – 2013. – № 22 (313), Вып. 81. – С. 6–10.
4. Асан К.А., Кунанбаева С.С. // Педагогический вестник КазУМОиМЯ имени Абылай хана. – Алматы, 2023. – С. 56–66.
5. Дмитриева Е.И. Основная методическая проблема дистанционного обучения иностранным языкам через компьютерные телекоммуникационные сети интернет // Иностранные языки в школе. – 1998. – № 1.
6. Кулахметова М.С., Ахмедиева А.К. // Педагогический вестник Евразийского национального университета имени Л.Н. Гумилева. – Астана, 2022. – № 1.
7. Кушниренко А.Г., Леонов А.Г., Кузьменко М.А. Что такое интернет? Информационные и коммуникационные технологии в образовании // Информатика и образование. – 1998. – № 5–8.
8. Уваров А.Ю., Гейбл Э., Дворецкая И.В., Заславский И.М. и др. Трудности и перспективы цифровой трансформации образования. Серия: Российское образование: достижения, вызовы, перспективы. – Москва: Издательский дом Высшей школы экономики, 2019.
9. Полат Е.С. Интернет на уроках иностранного языка // Иностранные языки в школе. – 2001. – № 2, 3. – С. 37.
10. Чжан Чэн // Педагогический вестник КазУМОиМЯ имени Абылай хана. – Алматы, 2023. – С. 180–189.

THE FUNCTIONING OF LEXICAL-GRAMMATICAL PRIMING

**A.E. Tamash, A.E. Bizhkenova,
V.B. Shakabayeva**

L.N. Gumilyov Eurasian National University

Abstract. *Priming is the process by which words or grammatical structures activate associations in memory and related concepts. Lexical-grammatical priming refers to a phenomenon that causes the activation of lexical or grammatical material in the speaker's mind during the use of certain words or grammatical structures. This phenomenon is crucial for understanding speech communication, as priming is one of the factors influencing the understanding and interpretation of speech. The function of lexical-grammatical priming is an important aspect in the study of language and psycholinguistics. The study of lexical-grammatical priming allows us to understand how people process linguistic information, how they form their ideas and how human experience affects the recognition of the lexical and grammatical structure of words. The aim of the study is to determine how the perceiver reacts to stimulus words when he hears them, as well as the function of lexical-grammatical priming. The article conducts an empirical study to test the priming function and gives the result.*

Keywords: *priming, word recognition, stimulus-words, lexical-grammatical priming, experiment, priming effect*

Introduction

Currently, there is a growing interest among scholars in the issues within the field of psycholinguistics. As a result of the intersection of psychology and linguistics, several research areas have emerged, one of which is human cognition. In the cognitive process, human actions, thinking, and speech play a fundamental role. This work explores the function of human cognition, specifically the concept of priming from a linguistic perspective. The function of lexical-grammatical priming is a crucial aspect of studying language and psycholinguistics. Researching lexical-grammatical priming allows for a deeper understanding of how people process linguistic information, form ideas, and how experience influences the recognition of the lexical and grammatical structure of words. The relevance of this study is tied to these aspects. Many researchers have contributed to this area of study. To comprehensively examine the topic, works by domestic (Aldasheva K.S., Tuyte E.E.), Russian (Moiseeva I.Yu., Shcherbakova M.V., Lapteva N.M., Valuyeva E.A., Belova S.S.), and foreign researchers (Norris D., Scarbrough D.L., Cortese C., Scarbrough H.S., Ratcliff R., Hockley W., McKoon G.) were explored. The objective of the study is to determine how the recipient is influenced upon hearing stimulus words, as well as to identify the function of lexical-grammatical priming. Various methods, including surveys, descriptive methods, and statistical analysis of results, are employed to achieve this objective. This multi-level approach facilitates a deeper understanding of the mechanisms underlying the functioning of lexical-grammatical priming.

Literature review

In modern linguistics, a new term “priming” has emerged, used to determine how decisions accelerate the influence on the mental lexicon. Priming (from the English “to prime”) refers to “pre-conditioning”, “preparation” and “preliminary facilitation”. Priming is a phenomenon of implicit memory, noticeable after information is presented, which helps to specify decision-making and modify it more quickly, providing the ability to use the information without prior preparation when favorable conditions arise [3]. In native psychology, a unified analogue for the term “priming” has not yet been developed. In works by native researchers and translated publications, translations such as “pre-setting”, “advice”, “preparation” and “preliminary influence” can be found. In psychology, the term “priming” is understood by A. Baddeley as “... the ability to perceive a word or object more quickly when it has been seen or heard multiple times” [2[1,229]]. In general, in psychology, the term is understood in two ways: on one hand, as an action leading to “more accurate and faster resolution of a problem concerning the same or similar stimulus”, and on the other hand, as a result, meaning a person’s response “to the appearance of an object they have previously encountered”. According to O. Fedorova’s research, the first effect in priming is referred to as “pre-setting” (Velichkovsky, 1982), “preparation” (Anderson, 2002), or “advice” (BSP, 2003), while the second is called “preliminary effect” (Baddeley, 2001) or the priming effect” [2[1,229]].

In global literature in the field of psychology, two concepts are used to describe this phenomenon:

- “Priming” refers to the influence that leads to a more accurate or faster resolution of a problem concerning the same or similar stimulus, or a methodological approach where this influence is the main factor. The term “pre-setting” is appropriate for describing this phenomenon.

- “Priming effect” is the result of using this methodological technique in an experiment or in everyday life unexpectedly, adequately conveyed by the term “preliminary effect”. The priming effect is defined as “a change in the ability to recognize or recall an object due to a specific encounter with it”. Instead of “object”, we could discuss the individual physical feature of the object (if it is an image – for example, its color or size), its structure (if it is a phrase, then how it is constructed), or its thematic meaning.

In native research, Aldasheva K.S. examines the concept of priming in her work “Prerequisites for Studying the Cumulation of New Words in the Mental Lexicon” and highlights several ways to stimulate new words to enter and be retained in the mental lexicon for an extended period, emphasizing the role of priming in this process.

According to researcher Norris D., models of word recognition are aimed at understanding the mechanisms of word perception during reading. These models are designed to describe, predict, and replicate phenomena observed in recognition and reading experiments as accurately as possible. Furthermore, the human cognitive system is a complex mechanism, so ultimately, how people recognize and understand words should be linked to their thinking and problem-solving abilities [6].

Based on the research conducted by Scarbrough D.L., Cortese C., and Scarbrough H.S., the most common procedures in word recognition experiments are lexical decision tasks and priming. In general, priming implies a more accurate or faster resolution of a task. For example, in word repetition priming, reaction time to stimuli decreases as words are presented to subjects [5].

Moiseeva I.Yu. and Shcherbakova M.V. describe priming as a phenomenon of implicit memory in their work, defining implicit memory as a type of memory that unconsciously integrates new information with prior experience during the processing of new information [8].

Lapteva N.M., Valuyeva E.A., and Belova S.S. conducted a more in-depth study of lexical priming, performing experiments that showed that repetition of stimulus words yields a positive priming effect, while for words with the same letter composition but alternative semantics, a negative priming effect may occur [7].

Research Methodology

Within the scope of this research, only a predominant part of the new words in the Kazakh language was considered. A corpus of 30 frequently used new words was selected from various media sources as speech stimuli. The stimulus words were taken from the October 11, 2023, issue of the “Egemen Kazakhstan” newspaper. A rapid experiment was conducted to determine the correctness of recognizing new words in the Kazakh language and to establish the presence and role of the priming effect of the verbal model. The express experiment involved 90 students from Kazakh-taught

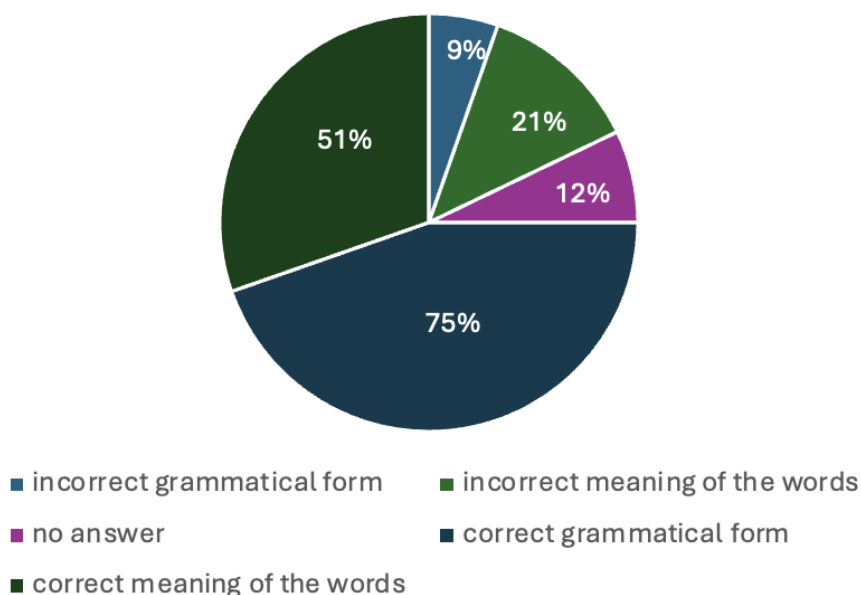
groups at L.N. Gumilyov Eurasian National University. The task was to indicate whether the word was familiar, write down a lexical association, show its direct meaning, and identify its part of speech, specifying whether they had heard or not heard the given words.

To identify the function of priming, participants were initially divided into two groups. The first group consisted of 44 students proficient in the language, who were given stimulus words, and their reactions were monitored. The second group, included 46 technical specialty students was given stimulus words in phrase form, and their reactions were observed.

Results and discussion

The study results indicate that participants in the first group, due to their language proficiency, correctly identified the meaning of the majority of stimulus words, with 52% accuracy. In contrast, participants in the second group only matched the lexical meaning of 15% of the words. However, even though the second group did not accurately recognize the meanings of the words, they were able to correctly identify the grammatical category of the stimulus words based on their forms. All responses were categorized according to the degree of accuracy of their meanings. The categorization parameters were as follows: “correct meaning”, “correct grammatical form”, “incorrect meaning”, “incorrect grammatical form” and “no response”. The diagram below illustrates the overall results of the first group.

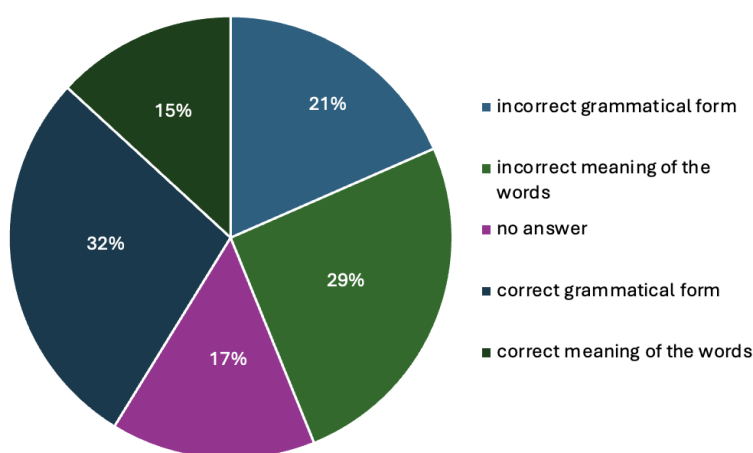
Results of Group 1

As the diagram clearly shows, half of the proposed words were correctly identified by the respondents, and 75% of the words were accurately placed in the correct grammatical context. However, 21% of the words were misunderstood or not recognized at all. In 9% of the participants' responses, the grammatical forms of the words did not match the correct ones.

The following diagram illustrates the results of the second group of participants.

Results of Group 2

Some of the given words, specifically 29%, were not correctly recognized or were entirely unfamiliar to the respondents, while 32% of the words were identified in the correct grammatical context. However, only 15% of the words were correctly understood in terms of their lexical meaning. In 21% of the participants' responses, the grammatical forms of the words did not match the correct ones.

Now, let's look at the new words that were correctly understood by the majority of respondents. The words “шәкіртақы” and “нәпақа” were correctly identified by 100% of the participants. Additionally, the words “делдал” and “сыйақы” were well understood. In the category of incorrect meanings, the words “ықтияр хат”, “домбай”, “тантық”, “ашық-машық”, “көмбе”, and “қоңсы” accounted for a significant portion, with 91% of the respondents providing incorrect answers. The word “ағаттық” was relatively well recognized, with 86% of respondents familiar with it. These units are full-fledged neologisms with a clear tendency to consolidate in the Kazakh lexicon.

Conclusion

This study focused on describing the functioning of lexical-grammatical priming. As demonstrated, experimental research was considered not only in isolation but also in terms of addressing significant linguistic questions, including lexical and grammatical aspects. Contemporary (psycho)linguistic science is increasingly gaining breadth. In conclusion, the effect of grammatical priming is significantly higher than lexical priming; participants could determine the part of speech of a given word based on its grammatical structure, even without understanding its meaning.

The study results indicate that even participants who did not have a strong command of the stimulus words could identify the "correctness" of their grammatical structure, thereby unconsciously distinguishing meaningful phrases from meaningless words.

References

1. О.Федорова Экспериментальный анализ дискурса.-М., 2014.-512 с.
2. А.Е. Биженова Модельная парадигма и ее прайминг в коммуникации (на примере моделей современного казахского языка) 62-68 стр.
3. Алдашева К.С. Жаңа Сөздердің Менталды Лексикондағы Кумулятивтенуін Зерттеудің Алғышарттары. 14-23 бб.

4. Ratcliff, R., Hockley, W., & McKoon, G. (1985). Components of activation: repetition and priming effects in lexical decision and recognition. *Journal of Experimental Psychology. General*, 114(4), 435–450.pp
5. Scarbrough, D. L., Cortese, C., & Scarbrough, H. S. (1977). Frequency and Repetition effects in lexical Memory. *Journal of Experimental Psychology. Human Perception and Performance*, 3(1), 1–17pp.
6. Norris, D. (2013). Models of visual word recognition. *Trends in Cognitive Sciences*, 17(10), 517–524pp.
7. Лаптева Н.М.,Валуева Е.А.,Белова С.С Прайминг-эффекты в задаче лексического решения на стимулах-словах с одинаковым буквенным составом 747-757 стр.
8. Моисеева И.Ю.,Щербакова М.В. Значение прайминга в процедуре неосознаваемой обработки информации при восприятии текста.334-335стр.

МЕТАФОРАЛЫҚ НОМИНАЦИЯНЫ КОГНИТИВТІ- ПРАГМАТИКАЛЫҚ ТАЛДАУ: АҒЫЛШЫН ТІЛІНДЕГІ ЖАРНАМАЛЫҚ МЫСАЛДЫ ЗЕРТТЕУ

Г.Е. Тәжібаева
ЕНУ им. Л.Н. Гумилева

Түйіндеме: Мақала Nike кампаниясының жарнанамасындағы «Run on Air» метафоралық ұранының мысалында метафоралық номинацияларды когнитивті-прагматикалық талдауға арналған. Жарнамада қолданылатын метафора Nike өнімдерінің сатып алушыларына қалай әсер ететіні мен қандай әсермен байланыстыратыны талданады. Мақалада метафорамен жазылған когнитивті ойлар, сондай-ақ оның мақсатты аудиторияны қабылдауға прагматикалық әсері қарастырылады. Талдау метафораның бренд сатып алушыларына эмоционалды қабылдауына қалай әсер ететінін, оның есте сақтау қабілеті мен мотивация арттыратынын көрсетеді. Зерттеу тиімді коммуникациялық стратегияларды қалыптастыру және тұтынушылармен ұзақ мерзімді байланыс орнату үшін жарнамада метафораларды қолданудың маңыздылығын көрсетеді.

Түйін сөздер: когнитивті-прагматикалық талдау, метафоралық номинация, мотивация, брендинг, жарнама стратегиясы.

Аннотация: Статья посвящена когнитивно-прагматическому анализу метафорических номинаций на примере слогана «Run on Air» в рекламе кампании Nike. Анализируется, как метафора, используемая в рекламе, влияет на покупателей продуктов Nike и с какими эффектами она связана. В статье рассматриваются когнитивные мысли, написанные метафорой, а также ее прагматическое влияние на восприятие целевой аудитории. Анализ показывает, как метафора влияет на эмоциональное восприятие покупателей бренда, повышает его память и мотивацию. Исследование подчеркивает важность использования метафор в рекламе для формирования эффективных коммуникационных стратегий и установления долгосрочных связей с клиентами.

Ключевые слова: когнитивно-прагматический анализ, метафорическая номинация, мотивация, брендинг, рекламная стратегия.

Abstract: The article is devoted to a cognitive-pragmatic analysis of metaphorical nominations using the slogan «Run on Air» in the Nike campaign advertisement. The article analyzes how the metaphor used in advertising affects customers of Nike products and what effects it has. The article examines the cognitive thoughts written by metaphor, as well as its pragmatic impact on the perception of the target audience. The analysis shows how the metaphor affects the emotional perception of the brand's customers, increases their memory and motivation. The study highlights the